

Mācību priekšmeta programma Trombona spēle

1. Mācību priekšmeta mērķi:

- 1.1. radīt priekšnosacījumus audzēkņa mūzikas uztveres, izpratnes un praktiskās – muzikāli radošās – darbības pieredzei nepieciešamo zināšanu apguvei;
- 1.2. sekmēt muzikālo un radošo spēju attīstību un trombona spēles pamata prasmju veidošanu;
- 1.3. motivēt audzēkni atbilstoši savām spējām un interesēm turpināt trombona spēles apguvi nākamajā izglītības pakāpē.

2. Mācību priekšmeta uzdevumi:

- 2.1. veicināt audzēkņa mūzikas uztveres un muzikālo, intelektuālo, emocionālo un radošo spēju attīstību;
- 2.2. radīt apstākļus kvalitatīvu audzēkņa trombona spēles pamata prasmju veidošanai;
- 2.3. atbalstīt izpratnes un trombona spēles pamata prasmju veidošanos, interpretējot dažādu stilu un žanru skaņdarbus;
- 2.4. sekmēt audzēkņa individuālās muzikāli radošās darbības pieredzes veidošanos;
- 2.5. apgūt pamatterminoloģiju mūzikā.

3. Mācību priekšmeta apguves ilgums un apjoms:

- 3.1. mācību priekšmeta "Trombona spēle" apguves ilgums ir 8 (9*) mācību gadi;
- 3.2. kontaktstundu skaits – 560:

- 2 stundas nedēļā;
- 70 stundas mācību gadā.

* 9. mācību gads paredzēts audzēkņiem, kuri vēlas turpināt muzikālo izglītību nākamajā pakāpē, bet vispārizglītojošajā skolā vēl nav pabeigta 9. klase.

4. Mācību sasniegumu vērtēšanas prasības, formas un kārtība:

- 4.1. mācību sasniegumu vērtēšana notiek saskaņā ar Valmieras Mūzikas skolas iekšējiem noteikumiem "Izglītojamo zināšanu un prasmju vērtēšanas kritēriji, izglītojamo pārcelšanas nākamajā klasē un izglītojamo atskaitīšanas kārtība";
- 4.2. pārbaudījumu prasības, formas un kārtība:

	1. semestris	2. semestris
Mācību koncertos, eksāmenos un atklātajos koncertos programma tiek atskaņota <u>no galvas.</u>		
1.-3. klase	<u>Tehniskā ieskaite** oktobrī</u> (1. klasei nav obligāta): <u>Mācību koncerts decembrī:</u> • 2 skaņdarbi (no galvas) 1. klasei nav obligāti, bet ieteicams	<u>Mācību koncerts februārī:</u> • 2 skaņdarbi (programmā var iekļaut populāro, džezu, deju, filmu un tml. mūziku) <u>vai</u> 1 skaņdarbs solo un otrs ansambļa sastāvā. <u>Tehniskā ieskaite ** martā:</u> <u>Pārcelšanas eksāmens maijā:</u> • 2 skaņdarbi (no galvas)
4.-7. klase	<u>Tehniskā ieskaite** oktobrī:</u> <u>Mācību koncerts decembrī:</u> • izvērstas formas skaņdarbs vai 2 dažāda rakstura skaņdarbi (no galvas)	<u>Mācību koncerts februārī:</u> • 2 skaņdarbi (programmā var iekļaut populāro, džezu, deju, filmu un tml. mūziku) <u>vai</u> 1 skaņdarbs solo un otrs ansambļa sastāvā. <u>Tehniskā ieskaite ** martā:</u> <u>Pārcelšanas eksāmens maijā:</u>

	1. semestris	2. semestris
		izvēstas formas skaņdarbs vai 2 dažāda rakstura skaņdarbi (no galvas)
8.klase	<u>Tehniskais eksāmens I daļa ** oktobrī:</u> <u>Mācību koncerts</u> novembrī/decembrī: izvēstas formas skaņdarbs vai 2 dažāda rakstura skaņdarbi (no galvas)	<u>Tehniskais eksāmens II daļa** martā:</u> - <u>Noslēguma eksāmena programmas noklausīšanās</u> - no galvas aprīlī. <u>Noslēguma eksāmens maijā:</u> - izvēstas formas skaņdarbs un miniatūra vai 3 dažāda rakstura skaņdarbi (no galvas). Noslēguma eksāmena programmā netiek iekļauti skaņdarbi no 8. klases I semestra programmas. Noslēguma eksāmena programmā vēlams iekļaut vienu latviešu komponista skaņdarbu.

** Tehnisko ieskaīšu prasības un saturs:

Prasības gammu spēlē:

	1.semestris	2.semestris
1.klase	1.klases audzēkņi tehnisko prasmju pārbaudījumā piedalās pēc skolotāja ieskatiem. II semestrī ieteicams sagatavot attiecīgajam instrumentam ērtāko mažora gammu un tā trijskani pamatveidā instrumenta apguves līmenim atbilstošā diapazonā.	
2.klase	Trombona spēles specifikai un mācību programmai atbilstoša mažora un paralēlā minora gamma ar bemoliem, trijskanis pamatveidā un apvērsumos pa 3 un pa 4.), atskaņošanas diapazons – no lielās okt. fa līdz 1. okt. re.	Trombona spēles specifikai un mācību programmai atbilstoša mažora un paralēlā minora gamma ar diēziem, trijskanis pamatveidā un apvērsumos pa 3 un pa 4.), atskaņošanas diapazons – no lielās okt. fa līdz 1. okt. re.
3.klase	<i>Sib- sol, (Fa-re)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4. Atskaņošanas diapazons – no lielās okt. fa līdz 1. okt. mi.	<i>Re- si, (Sol-mi)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4. Atskaņošanas diapazons – no lielās okt. fa līdz 1. okt. mi.
4.klase	<i>Mib- do, (Sib- sol, Fa-re)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4. Atskaņošanas diapazons – no lielās okt. fa līdz 1. okt. fa.	<i>La- fa#, (Re- si, Sol-mi)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4. Atskaņošanas diapazons – no lielās okt. fa līdz 1. okt. fa.
5.klase	<i>Lab-fa, (Mib- do, Sib- sol, Fa-re)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā. Atskaņošanas diapazons - no lielās okt. mi līdz 1. okt. fa#	<i>Mi- do#, (La- fa#, Re- si, Sol-mi)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā. Atskaņošanas diapazons -no lielās okt. mi līdz 1. okt. fa#
6.klase	<i>Reb-sib, (Lab-fa, Mib- do, Sib- sol, Fa-re)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma. Atskaņošanas diapazons -no lielās okt. mi līdz 1. okt. lab	<i>Si-sol#, (Mi- do#, La- fa#, Re- si, Sol-mi)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma. Atskaņošanas diapazons -no lielās okt. mi līdz 1. okt. lab
7.klase	<i>Fa#- re#, Do-la (gammās līdz 4 zīmēm ar bemoliem)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma. Atskaņošanas diapazons -no lielās okt. mi līdz 1. okt. la	<i>Fa#- re#, Do-la (gammās līdz 4 zīmēm ar diēziem)</i> trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma. Atskaņošanas diapazons -no lielās okt. mi līdz 1. okt. la
8. klase	Gammās līdz 4 zīmēm ar bemoliem, trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma. Atskaņošanas diapazons -no lielās okt. mi līdz 1. okt. sib	Gammās līdz 4 zīmēm ar diēziem, trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma. Atskaņošanas diapazons -no lielās okt. mi līdz 1. okt. sib

Tercas (vai citus intervālus) un D7, pm7 apvērsumus pa 3 un pa 4 audzēkņi apgūst mācību nodarbībās atbilstoši mācību priekšmeta saturam un audzēkņa spējām pēc skolotāja ieskatiem.

Prasības etižu spēlē:

- 1.-8. klašu audzēkņi atskaņo vienu no 2 sagatavotajām etižēm (etižu spēlē no notīm).

Kolokvija jautājumi- uz katru tehnisko pārbaudījumu audzēkņi apgūst mūzikas terminus atbilstoši izstrādātam mācību plānam.

Tehniskajos pārbaudījumos var iekļaut lasīšanu no lapas un orķestra partiju spēlēšanu.

5. Mācību priekšmeta programmas apguves secība**1. klase**

Trombona spēles programmas uzdevumi:

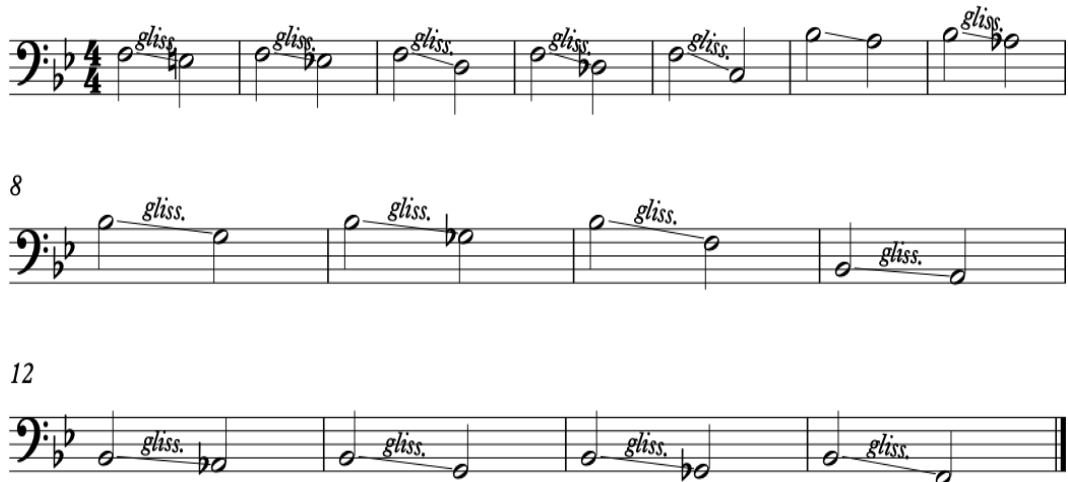
- 2.1. attīstīt muzikālo atmiņu un ritma izjūtu;
- 2.2. apgūt pamatterminoloģiju mūzikā;
- 2.3. tehnisko pamatpaņēmienu apgūšana.

Priekšmeta saturs:

Tehnisko paņēmienu apgūšana:

- elpas pamatu apgūšana – tās nozīme un funkcijas trombona spēlē, trombona spēlei raksturīgās elpošanas apgūšana– pareiza ieelpa un izelpa (vingrinājumi elpai, ko izmantojam katru dienu uzsākot vingrināšanos visā apmācības periodā); piemērs: uzliekam metronomu uz atzīmes 65
  - 1.) 4 sitienu laikā ieelpojam pilnu plaušu un 4 sitienu laikā izelpojam – atkārtojam šo vingrinājumu 4 reizes
  - 2.) 3 sitienu laikā ieelpojam pilnu plaušu un 3 sitienu laikā izelpojam – atkārtojam šo vingrinājumu 4 reizes
  - 3) 2 sitienu laikā ieelpojam pilnu plaušu un 2 sitienu laikā izelpojam – atkārtojam šo vingrinājumu 4 reizes
  - 4) viena sitiena laikā ieelpojam pilnu plaušu un viena sitiena laikā izelpojam – atkārtojam šo vingrinājumu 4 reizes
- ambušūra veidošana;
- darbs pie skaņas iegūšanas ar trombona piemutni (solfedžēšana ar piemutni) sākumā iemācamies nointonēt skaņas, tad notis savienot ar glissando paņēmienu, tad apgūstam spēli ar artikulāciju, kad tas ir izdarīts, tad var spēlēt ar piemutni dažādas vieglas melodijas (vislabāk tautas dziesmas) noderīga literatūra - Ferenc Steiner "posaunen ABC"
- iepazīstināšana ar instrumentu (vēlams izmantot 6 pozīciju trombonu, kas paredzēts maziem bērniem), skaņas veidošana, attīstīšana; instrumenta pamatskaņas veidošana. Pirmās un otrās virskaņas veidošana 1.pozīcijā. Šie paši vingrinājumi skaņas veidošanai 1.- 6. pozīcijās, panākt ambušūra un elpas pareizu nostādīšanu

- labās rokas tehnika, stājas veidošana trombona spēlei, pakāpeniska aplikatūras apgūšana, ieteicams iespēļējoties spēlēt glissando vingrinājumus.

Piemērs: pēc pārejas uz 7 pozīciju trombona, spēlēt līdz 7. pozīcijai.

- Mācību gadā jāapgūst Sib un Sol mažori. Tonikas trijskaņi un arpēdžijas pa 3; Atskaņošanas diapazons – no lielās okt. sol līdz 1. okt sib.
- Etīdes – 6-8 dažādas tautasdziesmas vai etīdes vai vingrinājumi;
- Skaņdarbi – 4-6 dažāda rakstura skaņdarbi/tautasdziesmas.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

Latv.t.dz. "Pūt, vējiņi"

Latv.t.dz. "Aijā žūžū"

Latv.t.dz. "Aijā, Ancīt"

Latv.t.dz. "Velc, pelīt, saldu miegu"

Latv.t.dz. "Mazais kalējs"

Latv.t.dz. "Šūpo mani, māmuliņa"

V.A.Mocarts Allegretto

Ukrainu t.dz. *Dzērve*

Z.Lullī *Menuets*

V.A.Mocarts *Menuets (no operas Dons Žuans)*

Vingrinājumi un etīdes :

Marcel Galiegue/Jerome Naulais "50 etudes miniatures", Sigmund Hering 40 progressive trombone etudes, F.Steiner, V.Blažēvičs, J.Ušaks, G.Strautman C.Paul Herfurth un E.Grant Boltz trombona skolas.

2.klase

Trombona spēles programmas uzdevumi:

- pilnveidot tehniskās iemaņas un prasmes;
- atraisīt muzikalitāti un veidot muzikālo gaumi.

Priekšmeta saturs:

Tehnisko paņēmieni apgūšana:

- darbs pie toņa, vingrinājumi toņa veidošanai, mēles un lūpu darbības tehnikas attīstīšana. Ļoti svarīgi ir katru stundu izpildīt elpas vingrinājumus (atrodami 1. klases punktā)
- Labas elpas un kvalitatīvas skaņas, kā arī, dzirdes treniņam ieteicams katru stundu izpildīt vingrinājumus ar piemutni. Vingrinājumu izpildīt unisonā ar klavierēm. Piezīme: sekot līdzī, lai ir pietiekama gaisa intensitāte, spēlēt brīvā forte dinamikā.
- glissando vingrinājumi izmantojami iespējējoties, lūpu un rokas koordinācijas treniņam

The image displays a series of musical exercises for Trombone, written in 4/4 time and B-flat major (two flats). The exercises are organized into five systems, each starting with a measure number (4, 3, 5, 7) and a specific instruction.

- System 1:** Starts with measure 4. The first measure is marked "Gliss." and contains a triplet of eighth notes. The second measure is marked "sim..." and also contains a triplet of eighth notes. The system continues with more triplet exercises.
- System 2:** Starts with measure 3. It features a sequence of eighth notes followed by a triplet of eighth notes.
- System 3:** Starts with measure 5. It features a sequence of eighth notes followed by a triplet of eighth notes.
- System 4:** Starts with measure 7. It features a sequence of eighth notes followed by a triplet of eighth notes.

The exercises are designed to improve technical skills, specifically focusing on tongue and lip technique through triplet and glissando patterns.

- labās rokas tehnika;
- *legato* tehnikas apguve, vingrinājumi toņa laušanā pamata un palīgpozīcijās, mēles *legato* tehnika.
- Gammas – jāspēlē ar metronomu - 1. semestrī Sib mažors sol minors (mažoru spēlēt tercās un triolēs augšupejošā sekvencē) piemērs:
un sol minors (trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un 4) – 2. semestrī Do maž, la minors (trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un 4 + mažors tercās un pa 3 sekvencē), atskaņošanas diapazons – no lielās okt. fa līdz 1. okt re.
  - Etīdes – 8-10 dažādas etīdes un vingrinājumi;
  - Skaņdarbi – 6-8 dažāda rakstura skaņdarbi;

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

Dziesmas no krājuma Really easy jazzin about fun pieces for
trombone – Pam Wedgwood
Alan Hutt Moods
E. Dārziņš mātes gars
I.t.dz. seši mazi bundzenieki ar variāciju B. Voļaka apdarē
B. Voļaks variācijas par V.A.Mocarta tēmu
R.Šūmanis *Melodija*
Velsas tautas dziesma
A.Gedike *Deja*
Dm.Šostakovičs *Labā diena*
Ukrainu t.dz. “Uz ielas vijole spēlē”
R.Korsakovs “*Baltais bērziņš auga*”
L.Mocarts *Trompetes balss*

Vingrinājumi un etīdes : Marcel Galiegue/Jerome Naulais “50 etudes miniatures”
Sigmund Hering 40 progressive trombone etudes
F.Steiner,V.Blaževica, J.Ušaka, G.Strautmaņa krājums, A.Franca skola.

3.klase

Trombona spēles programmas uzdevumi:

- veicināt izglītojamā vērtīborientācijas veidošanos mūzikā;
- apgūt pamatterminoloģiju mūzikā;
- atraisīt izglītojamā individuālās radošās spējas instrumenta spēlē.
- kolektīvās muzicēšanas iemaņu apgūšanas uzsākšana orķestra nodarbībās.

Priekšmeta saturs:

Tehnisko paņēmieni apgūšana:

- tālāks darba pie toņa veidošanas;

- pareizas elpošanas un mēles tehnikas pilnveidošana un nostiprināšana dažādos vingrinājumos, etīdēs un skaņdarbos piemērs:

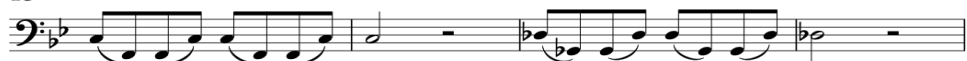
5

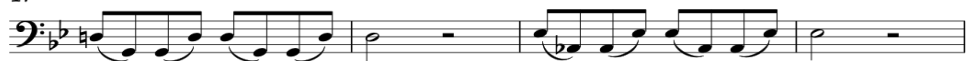
9

13

17

21

25

30

- legato štriha tālāka apgūšana;
- kvartventiļa izmantošana.
- Gammas – mažora un minora gammas ar 1- 2 zīmēm ieskaitot (trīskani un apvērsumus pa 3 un pa 4, mažors tercās un pa 3 sekvencē) - detašē un *legato*. Atskaņošanas diapazons – no lielās okt. fa līdz 1. okt mi.
- Etīdes – 4 līdz 6 dažādas etīdes un vingrinājumi;
- Skaņdarbi – 6 līdz 8 dažāda rakstura skaņdarbi;
- Lasīšana no lapas (vieglas t.dz.).

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

Dziesmas no krājuma Really easy jazzin about fun pieces for
trombone – Pam Wedgwood

A. Rakovs *Arija*

G.F.Hendelis *burre*

P. Caikovskis *sena franču dziesma*

Alan Hutt *out and about*

V.Mocarts *Ganiņa dziesma*

F.Šūberts *Adadžio*

L.Bēthovens *Gājiena dziesma*

D.Pergolezi *Dziesma*

L.Bēthovens *Dziesma*

R.Hofmans *Allegro marziale*

P.Čaikovskis *Šūpļa dziesma*

Vingrinājumi un etīdes: V.Blažēvica, J.Ušaka, A.Franca, F.Kwietkowski krājumi.

4.klase

Trombona spēles programmas uzdevumi:

- veicināt izglītojamā trombona spēles attīstību, piedaloties koncertos gan kā klausītājam, gan izpildītājam;
- nodrošināt sistematizētu tehnisko iemaņu apguvi.

Priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmieni apgūšana, izmantojot dažādus metodiskos materiālus (skatīt ieteicamo nošu literatūras sarakstu). Vingrinājumi toņa veidošanai un uzlabošanai. Tālāks darbs trombona tehnikas attīstīšanai.
- Gammas – mažori un minori līdz ar 1-3 zīmēm (trijskanis un apvērsumi pa 3 un 4, mažors tercās un pa 3 sekvencē), atskaņošanas diapazons – no lielās okt. fa līdz 1. okt fa.
- Etīdes – 6 līdz 8 dažādas etīdes vai vingrinājumi;
- Lasīšana no lapas – fragmenti no vieglām miniatūrām;
- Skaņdarbi – 6 līdz 8 dažāda rakstura skaņdarbi.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

Dm. Sostokovičs *le jerkaste* in B

Willy van Dorsselaer *Le Grand duc*

Alan Hutt *Happy synkopation*

R.Ščedrins *Humoreska*

R.Korsakovs *Leļa dziesma* no op. "Sniegbaltīte"

V.Mocarts *Sonatīna*

P.Čaikovskis *Menestreļu dziesma*

E.Fomins *Arieta*

J.Haidns *Andante*

R.Šūmanis *Jautrais zemnieks*

N.Rakovs *Dziesma*

S.Rahmaņinovs *Prelūdija*

J.Haidns *Allegro*

Vingrinājumi un etīdes : V.Blažēvica, J.Ušaka, G.Strautmaņa, O.Blūma trombona skolas.

5.klase

Trombona spēles programmas uzdevumi:

- veicināt trombona spēles popularizēšanu un mājas muzicēšanu;
- attīstīt pamatprasmi raksturot skaņdarba tēlainību un mūzikas valodu;
- sekmēt muzikālās darbības pieredzes apguvi.

Priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana, pielietojot ievērojamu trombonistu metodiskos materiālus par toni, tehniku, artikulāciju. Toņa un artikulācijas uzlabošanas vingrinājumi. Frāzēšana.
- Gammas – mažori un minori līdz 4 zīmēm (trijskaņi, arpēdžijas, D7, pm₇- plaši, laužti, hromatiskā gamma, mažors tercās un pa 3 sekvencē), atskaņošanas diapazons – no lielās okt. mi līdz 1. okt fa diez
- Etīdes – 6 līdz 8 dažādas etīdes vai vingrinājumi;
- Lasīšana no lapas – fragmenti no vieglām miniatūrām; orķestra grūtības.
- Skaņdarbi – 6-8 dažāda rakstura skaņdarbi . Programmā vēlams iekļaut izvērstas formas skaņdarbus (sonāte, svīta (vai to daļas), koncerta I vai II un III daļa, fantāzija, variācijas).

4 leteicamā mācību repertuāra piemēri:

G.B. Pergolesi *Ārija*
 E.Matejs *tokāta*
 P. Čaikovskis *maršs no baleta Riekstkodis*
 P.Čaikovskis *Jolantas ārija*
 M.Perī *Polka*
 R.Karajevs *Vizīra deja no baleta "7 skaistules"*
 Dm.Šostakovičs *Deja*
 G.Ordelovskis *Dziesma*
 Dm.Šostakovičs *Leijerkaste in Es*
 A.Gedike *Deja*
 Dm.Šostakovičs *Noktirne*

Vingrinājumi un etīdes: V.Blažēvica, J.Ušaka, F. Vobarona, C. Kopraša skolas

6. klase

Trombona spēles programmas uzdevumi:

- attīstīt jaunrades spējas mūzikā;
- stimulēt izglītojamā emocionālo un intelektuālo attīstību;
- papildināt zināšanas mūzikas pamatterminoloģijā;
- sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros un stilos, komponistu daiļradē;
- attīstīt izglītojamā prasmi izvērtēt savu trombona spēli;

Priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienų apgūšana, izmantojot dažādus metodiskos materiālus par skaņas kvalitāti, rokas tehniku, artikulāciju, orķestra grūtības (skat. ieteicamās nošu literatūras sarakstu);
- Gammas – mažori un minori līdz 5 zīmēm (trijskaņi, arpēdžijas, D7, pm7- plaši, laužti, hromatiskā gamma, mažors tercās un pa 3 sekvencē), atskaņošanas diapazons – no lielās okt. mi līdz 1. okt lab
- Etīdes – 6 līdz 8 dažādas etīdes vai vingrinājumi;
- Lasīšana no lapas – fragmenti no vieglām miniatūrām; orķestra grūtības.
- Skaņdarbi – 6-8 dažāda rakstura skaņdarbi . Programmā vēlams iekļaut izvērstas formas skaņdarbus (sonāte, svīta (vai to daļas), koncerta I vai II un III daļa, fantāzija,

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

G.Giordani il Giordanello *Arietta*

F.Šūberts *barkarolla*

A.Varlamovs *sarkanais sarafāns*

Jean-P. Rameau *Rigaudon*

M. Gļinka *Ceļa dziesma*

Johann A.Hasse *divas dejas*

P.Čaikovskis *Bruninieka ariozo*

G.Elsfors *Horoskopi*

M.Gļinka *Spāņu dziesma*

G.Ordelovskis - *Jaunības atmiņas*

E.Reihe - *2.trombona koncerta 2. daļa*

M.Ravēls - *Pavana*

S.Rahmaņinovs - *Prelūdija*

Vingrinājumi un etīdes: V.Blažēvica, J. Ušaka, A.Franca, O. Blūma, F. Vobarona skolas

7. klase

Trombona spēles programmas uzdevumi:

- attīstīt jaunrades spējas mūzikā;
- stimulēt izglītojamā emocionālo un intelektuālo attīstību;
- papildināt zināšanas mūzikas pamatterminoloģijā;
- sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros un stilos, komponistu daiļradē;
- attīstīt izglītojamā prasmi izvērtēt savu trombona spēli;

Priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana, izmantojot dažādus metodiskos materiālus par skaņas kvalitāti, rokas tehniku, artikulāciju, orķestra grūtības (skat. ieteicamās nošu literatūras sarakstu);
- Gammas – mažori un minori ar 0-6 zīmēm (trijskāņi, arpēdžijas, D7, pm₇- plaši, laužti, hromatiskā gamma, mažors tercās un pa 3 sekvencē), atskaņošanas diapazons -no lielās okt. mi līdz 1. okt la
- Etīdes – 6 līdz 8 dažādas etīdes vai vingrinājumi;
- Lasīšana no lapas – fragmenti no vieglām miniatūrām; orķestra grūtības.
- Skaņdarbi – 6-8 dažāda rakstura skaņdarbi . Programmā vēlams iekļaut izvērstas formas skaņdarbus (sonāte, svīta (vai to daļas), koncerta I vai II un III daļa, fantāzija,

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

G.C.Wagenseil *koncerts trombonam*
 Benedetto Marcello *Adagio un Allegro*
 G.B.Pergolesi *Aria*
 Jacques Robert *Air noble*
 Leopold Mozart *Allegro*
 R.Pake *Koncert nr1*
 P.Čaikovskis *Polīnas romance no operas "Pīķa dāma"*
 J.B.Senatie *largo un allegro spiritoso*
 J.Haidns *allegro*
 J. Kūns *adagio*
 G.Hovunc 3 invencijas

8. klase

Trombona spēles programmas uzdevumi:

- attīstīt jaunrades spējas mūzikā;
- stimulēt izglītojamā emocionālo un intelektuālo attīstību;
- papildināt zināšanas mūzikas pamatterminoloģijā;
- sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros un stilos, komponistu daiļradē;
- attīstīt izglītojamā prasmi izvērtēt savu trombona spēli;

Priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana, izmantojot dažādus metodiskos materiālus par skaņas kvalitāti, rokas tehniku, artikulāciju, orķestra grūtības (skat. ieteicamās nošu literatūras sarakstu);
- Gammas – mažori un minori līdz 4 zīmēm (trijskaņi, arpēdžijas, D7, pm₇- plaši, laužti, hromatiskā gamma, mažors tercās un pa 3 sekvencē), atskaņošanas diapazons -no lielās okt. mi līdz 1. okt sib
- Etīdes – 6 līdz 8 dažādas etīdes vai vingrinājumi;
- Lasīšana no lapas – fragmenti no vieglām miniatūrām; orķestra grūtības.
- Skaņdarbi – 6-8 dažāda rakstura skaņdarbi . Programmā vēlams iekļaut izvērstas formas skaņdarbus (sonāte, svīta (vai to daļas), koncerta I vai II un III daļa, fantāzija,

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

P.Čaikovskis *Romance*
 J.G.Albrechtsberger *Koncerts F dur*
 G. Ordelovskis *Dziesma*
 Johann Adolph Hasse *Hasse suite*
 Jēk. Mediņš *concerts 1.d*
 E. Matejs *Fuga*
 J.S.Bahs *ariozo*
 A.Vivaldi *allegro*
 F.šūberts *serenāde*
 Senalje *Largo un allegro spiritoso*
 R.Butri *korālis un variācijas*
 J.G.Albrechtsberger *Koncerts F dur*
 E.Paudert *Aria*
 B.Koževņikovs *Skerco*
 Francois-Joseph Gossec *tambourin*
 E. Matejs *Fuga*
 V. Blaževičš *concerts nr2*
 A.Vivaldi *allegro*
 K.M.Veber *romance*
 V.Blaževičš *koncerteskīze nr5*

Mācību darba formas un metodes:

- mācību darbs norisinās šādās formās:
- individuālās mācību stundas, kurās tiek izmantoti daudzveidīgi muzikālo darbību veidi;
- izglītojamo uzstāšanās koncertos;
- Mācību darbā izmantotās metodes tiek izvēlētas atbilstoši konkrētā mācību uzdevuma specifikai un audzēkņa individuālajā plānā ietvertajam repertuāram, kā arī ņemot vērā vecumposma psiholoģiju un konkrētā izglītojamā attīstības īpatnības:
- zināšanu veidošana, informācijas apguve (dialoga un sadarbības metode; analītiskā pieeja skaņdarbu un jaunu trombona spēles tehnisko paņēmienu apguvē; jaunās vielas skaidrošana, izmantojot trombona spēles elementu demonstrēšanu un vārdiskos paskaidrojumus; mūzikas klausīšanās pedagoga vai citu audzēkņu sniegumā; mūzikas ierakstu klausīšanās, koncertu apmeklēšana;

- trombona spēles prasmju apguve un izkopšana (“mācos mācīties” – konkrētu veicamo uzdevumu formulēšana; “kļūdu profilakse”; dzirdes kontroles mobilizēšana; patstāvīgā darba iemaņu veidošana; uzdevumu apjoma, vingrināšanās ilguma un optimālo vingrināšanās paņēmienu noteikšana: “ko, kā, cik, kādēļ”; konkrētu trombona spēles paņēmienu precīza izpratne un kvalitatīva realizācija mācību stundā);
- regulāra visu uzdoto mājas darbu pārbaude – atprasīšana un vērtēšana; sasniegumu un nepilnību analīze; pašvērtējuma prasmju apguve.